

### **A Magyar Köztársaság nevében !**

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2010. évi március hó 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

### **v é g z é s t :**

A sikkasztás büntette miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. évi december hó 1. napján kihirdetett 2.Bf.336/2009/5. számú **ítéletét helybenhagyja.**

A harmadfokú eljárásban 9.340.- /Kilencezer-háromszáznegyven/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott visel.

### **I n d o k o l á s :**

A *Komáromi Városi Bíróság* a 2009. május 6. napján kelt 5.B.355/2008/7. számú végzésével vádlott neve sz. vádlott leánykori neve vádlott ellen folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette miatt folyamatban lévő büntetőeljárást megszüntette. Indokolásában rámutatott arra, hogy a Btk. 331.§-a értelmében az elkövető magánindítványra büntethető, ha a sértett a hozzátartozója. A Btk. 31.§ (2) és (3) bekezdése értelmében a magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult, ha a sértett korlátozottan cselekvőképes, a magánindítványt törvényes képviselője, és ha pedig cselekvőképtelen, kizárólag a törvényes képviselője terjesztheti elő. Ezekben az esetekben a magánindítvány előterjesztésére a gyámhatóság is jogosult. A Be. 173.§ (3) bekezdése értelmében a magánindítványt attól a naptól számított 30 napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. Az első fokú bíróság álláspontja szerint a magánindítvány előterjesztésére jogosult gyámhatóság a fenntartásos betétkönyvből engedéllyel felvett 170.000 Ft-nak a vádlott általi saját célja történő felhasználásáról 2008. június 10. napján tudomást szerzett és ugyancsak ezen a napon szerzett tudomást arról is, hogy a vádlott a sértett után megállapított gondozási díjat nem fizeti. A gyámhatóság a magánindítványt joghatályosan legkésőbb 2008. július 10. napját terjeszthette volna elő, azt azonban a kirendelt eseti gondnok 2008. szeptember 25. napján terjesztette elő.

Rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a gyámhatóság a feljelentést a magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidőn túl tette meg, így az elkésett. Minderre figyelemmel a Be. 332.§ (1) bekezdés b/ pontja értelmében a bíróság az eljárást megszüntette.

Az első fokú bíróság döntése ellen az ügyész az eljárás megszüntetése miatt, a vádlott bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

A *Komárom-Esztergom Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság* a 2009. december 1. napján kelt 2.Bf.336/2009/5. számú ítéletében a Komáromi Városi Bíróság végzését megváltoztatta azzal, hogy a vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében (Btk. 317.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c/ pont és (5) bekezdés b/ pont). Ezért a vádlottat 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére, egyebekben az első fokú bíróság végzését helybenhagyta.

A megyei bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az első fokú bíróság az eljárása során jogszabályt nem sértett, az ügy ténybeli megítélését megalapozó bizonyítékokat feltárta, azonban a tényekből további tényekre helytelenül következtetett és az eljárást megszüntető határozata helytelen következtetésen alapul. A másodfokú bíróság a tényállást pontosította azzal, hogy 2007. szeptember hónapban utaltak át 23.076 Ft-ot, a 2007. novemberi átutalás 2007. november 9-én érkezett meg és 2008. május 1-2008. május 29. közötti időszakra szóló időarányos ellátást 2008. április hónapban utalták át. A Komárom Város Polgármesteri Hivatalának Gyámhatósága 2008. július 21-én 170.000 Ft-tal kapcsolatban tett feljelentést. Ezzel a pontosítással az első fokú bíróság ítéletét megalapozottnak találta a másodfokú bíróság és eljárása során is irányadónak tekintette.

Indokolásában kifejtette továbbá, hogy a Btk. 331.§-a alapján a személyi vagyont károsító vagyron elleni bűncselekmények, így többek között a sikkasztás miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha az elkövető a sértett hozzátartozója. A Be. 56.§-a alapján pedig, ha a sértett korlátozottan cselekvőképes, akkor a képviseletét a törvényes képviselője látja el. Jelen ügyben k.k. sértett a vádlott féltestvére és a vádlott a bűncselekmény elkövetésekor a sértett gyámja volt. Törvényes képviselőként ő járhatott volna el, illetve 2008. szeptember 1-jétől kezdődően T 1, aki az új gyámja lett a sértettnek. Ő szintén hozzátartozója a vádlottnak, így a Be. 82.§ (1) bekezdés a/ alapján megtagadta a vallomástételt.

A Ptk. 225.§ (1) bekezdése alapján abban az esetben, ha a szülő, a gyám, vagy a gondnok akár jogszabály vagy a gyámhatóság rendelkezése folytán, akár érdekellentét vagy más tényleges akadály miatt nem járhat el, akkor a gyámhatóságnak eseti gondnokot kell kirendelnie. Az eseti gondnok jelen ügyben 30 napon belül előterjesztette a magánindítványát, így az elkésettnek nem tekinthető. A megyei bíróság álláspontja szerint - a fentiekben kifejtettekre figyelemmel- tévedett az első fokú bíróság, amikor a magánindítvány hiányára hivatkozással a büntetőeljárást megszüntette. Mivel a megyei bíróság szerint a magánindítványt a jogosult törvényes határidőn belül előterjesztette, a vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 317.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c/ pontjára is figyelemmel az (5) bekezdés b/ pontja szerint minősülő sikkasztás büntetében, melyet folytatólagosan valósított meg. A megyei bíróság számba vette az enyhítő és a

súlyosító körülményeket, és a vádlottal szemben a Btk. 87.§ (2) bekezdés d/ pontját alkalmazva szabta ki a felfüggesztett szabadságvesztést.

A megyei bíróság döntése ellen a vádlott védője fellebbezést jelentett be.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a Bf.33/2010/1-II. számú átiratában rámutatott arra, hogy véleménye szerint a megyei bíróság ítélete megalapozott. Álláspontja szerint a magánindítvány nem elkésett. Kifejtette, hogy az eseti gondoknak a Komáromi Rendőrkapitányságra 2008. október 18. napján érkezett feljelentése, amiben 170.000 Ft összegű kár okozása miatt kérte vádlott felelősségre vonását, kiterjeszthető a vádiratban megjelölt valamennyi jogellenes magatartásra is, hiszen az eseti gondnok feljelentése a vádlott folytatólagos egységbe tartozó valamennyi részcselekményét átfogja, azokra vonatkozóan tekinthető hatályos magánindítványnak. Összességében a fellebbviteli főügyészség a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

*A vádlott védője* a nyilvános ülésen a fellebbezését fenntartotta. Elsődlegesen a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését indítványozta. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az első fokú bíróság okfejtése a magánindítvány elkésettsége vonatkozásában helyes, mivel 2008. június 10. napjától számítva 30 nap állt volna rendelkezésére a feljelentés megtételére a gyámhivatalnak, ezzel szemben 2008. július 21. napján tette meg a feljelentését, annak ellenére, hogy tudomással bírt arról, hogy a gyám megszegte a szabályokat és a pénzzel nem tudott elszámolni.

Másodlagosan a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítéletének olyan irányú megváltoztatását indítványozta, hogy a bíróság csupán a vádirat 2. tényállási pontjában írt cselekmény vonatkozásában állapítsa meg védenca bűnösségét, hiszen az eseti gondnok csak a 175.000 Ft erejéig tette meg a feljelentését, az 1. pontban írt cselekmény vonatkozásában nincs joghatályos magánindítvány. Minderre figyelemmel indítványozta, hogy a bíróság a vádlott bűnösségét a 2. tényállásban foglaltak alapul vételével a Btk. 317.§ (2) bekezdésében foglalt sikkasztás vétségében állapítsa meg. Enyhítő körülményként vegye figyelembe, hogy a vádlott büntetlen előéletű, nehéz anyagi körülmények között volt, 4 kiskorú gyerek eltartásáról kell gondoskodnia és a bűnösségre is kiterjedő vallomást tett, szándékában áll továbbá a kár megtérítése. Kérte figyelembe venni továbbá az időmúlást is a büntetés kiszabása során.

*A fellebbviteli főügyészség képviselője* a nyilvános ülésen az írásban előterjesztett fellebbezését fenntartotta. Kifejtette, hogy a Be. 173.§ (1) bekezdése alapján a jogosult bármely nyilatkozatát, amellyel az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni. A magánindítvány előterjesztéséből nem vonható le az a következtetés, hogy a sértettet ért kár csak egy részében kéri a felelősségre vonás megállapítását. Rámutatott arra, hogy valóban lehetőség lett volna arra, hogy a bíróság kioktatása után a kár tekintetében további nyilatkozatot tegyen a magánindítvány előterjesztésére jogosult. Ez azonban formai kérdés, hiszen a feljelentés megtételekor a magánindítvány előterjesztője kifejtette azon akaratát, hogy sikkasztás miatt kéri a vádlott felelősségre vonását. Mindezek alapján a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A Győri Ítéltábla a fellebbezést *alaptalannak* találta.

Az ítéltábla a Be. 387.§ (1) bekezdésének megfelelően bírálta felül a másodfokú bíróság ítéletét, melynek során megállapította, hogy az első- és a másodfokú bírósági eljárás megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

Az ítéltábla annyiban osztotta a megyei bíróság álláspontját, hogy a magánindítványt nem találta elkésettnek.

Egyrészt az iratok felülvizsgálata során megállapítható az, hogy a nyomozati iratok 65. oldalán található a Komárom Város Polgármesteri Hivatal Gyámhivatalának a 164-30/2008. számú, 2008. június 10. napján kelt felszólítása, melyben a vádlott törvényes képviselőt felhívta, hogy a 170.000 Ft összeget vagy rendeltetésszerűen használja fel, vagy **k.k. sértett** kiskorú gyermek takarékbetétjére fizesse be. Felszólította továbbá arra is, hogy a gyermeket gondozó intézményben fennálló 65.869 Ft összegű térítési díjhátralékot ugyancsak 8 napon belül egyenlítse ki a felhívás kézhezvételét követően. Felhívta továbbá arra, hogy a gyermek árvaellátásából a térítési díj és a kötelező zsebpénz befizetésén felül megmaradt összeget a gyermek nevén lévő gyámhatósági fenntartásos takarékbetétbe helyezze el, valamint a fentiek megtörténtét a gyámhivatalnak haladéktalanul, hitelt érdemlően igazolja. Ezt a felhívást vádlott 2008. június 19. napján vette át, az abban foglaltak teljesítésére 2008. június 28. napjáig lehetősége lett volna. Ezen idő alatt tehát mindenfajta jogkövetkezmény nélkül eleget tehetett volna a vádlott a felhívásban foglaltaknak, mivel azonban ezt nem tette meg, a gyámhivatal 2008. július 21. napján megtette a feljelentését, tehát a 30 napos határidőn belül. Feljelentése magánindítványnak is tekinthető, hiszen - mint ahogy erre az első-, illetőleg a másodfokú bíróság is többször hivatkozott - a Btk. 31.§ (3) bekezdése értelmében a magánindítvány előterjesztésére a gyámhatóság is jogosult, abban az esetben, ha a sértett korlátozottan cselekvőképes, vagy cselekvőképtelen. A fenti jogszabályhely alapján tehát a gyámhatóság jogosult volt a magánindítvány előterjesztésére.

A magánindítvány nincs formához kötve, ezért függetlenül attól, hogy a gyámhatóság nem nevesítette azt, hogy feljelentése magánindítvány, a Be. 173.§ (1) bekezdésében előírtaknak megfelel nyilatkozata, hiszen a feljelentésben kérte a rendőrkapitányságtól vádlottal szemben az eljárás lefolytatását, vagyis a büntetőjogi felelősségre vonását. Mindezek alapján tehát a magánindítvány ebből a szempontból vizsgálva nem elkésett.

Az ítéltábla másrészt rámutat arra, hogy a feljelentés megtételekor még nem is volt olyan természetes személy, aki jogosult lett volna magánindítvány előterjesztésére, hiszen kiskorú **k.k. sértett** gyámja ekkor még a vádlott volt, aki a sértett testvére. Őt 2008. szeptember 1. napján mozdították el a gyámi tisztségéből jogerősen és új gyámként **T 1-et** jelölték ki, aki a vádlott testvére. A nyomozati iratok 11. oldalán található átirat szerint a Komáromi Rendőrkapitányság észlelte, hogy a sértett és törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn, ezért a gyámhivataltól kérték eseti gondnok kirendelését. Ezen felhívást követően a Komárom Város Polgármesteri Hivatal 2008. szeptember 25. napján kelt 164-46/2008. számú határozatával a folyamatban lévő rendőrségi eljárásban a kiskorú képviselőjére eseti gondnokként dr.ügyvédet rendelte ki. Az eseti gondnok a kirendelése napján, vagyis 2008.

szeptember 25-én kelt beadványában már kifejezetten nevesítve terjesztette elő a magánindítványt, mely beadványa 2008. október 15. napján érkezett a rendőrségre. A fentiek alapján tehát a hatóság felhívására került sor az eseti gondnok kirendelésére, aki a kirendelésétől számított 30 napon belül magánindítványt terjesztett elő. A fentiekben kifejtettekre figyelemmel sem tekinthető tehát elkésztetnek a magánindítvány.

Az ítéletábra osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, hogy a magánindítvány egységes. Abban az esetben, ha az eljárás során derül ki, hogy a vádlott cselekménye több mozzanatról tevődik össze, így az adott ügyben a folytatólágosság egységébe tartozik, nem szükséges ismételt az egyes részcselékényekre is nyilatkoztatni a sértettet, illetve képviselőjét. Az ítéletábra álláspontja szerint abban az esetben ha az adott részcselékényre vonatkozóan a hatóság megítélése szerint szükséges a magánindítvány megtétele, vagy kiterjesztése, erre a sértett figyelmét neki kell felhívnia. Ennek elmaradása miatt a sértettet kár, hátrány nem érheti, hiszen a feljelentésének megtételekor már kifejezésre juttatta azon szándékát, hogy kéri az elkövető megbüntetését.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az első fokú bíróság törvényes és megfelelő körben elvégzett bizonyítás eredményeként az ügy ténybeli megítélését megalapozó bizonyítékokat feltárta, egyenként és összességükben is értékelte, melynek során a logika szabályait nem sértette és a vádlotti védekezést az összes bizonyítékkal egybe vetve maradéktalanul megindokolta, hogy a tényállást miért a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, valamint a tanúvallomások alapján állapította meg. Kisebb pontosításokkal az első fokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú eljárás során is irányadónak tekintette.

A másodfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás a Be. 388.§ (2) bekezdése alapján annyiban szorul kiegészítésre a korábban kifejtettek alapján, hogy Komárom Város Polgármesteri Hivatal Gyámhivatal a 164-30/2008. számú, 2008. június 10. napján kelt „felszólításában” a vádlott törvényes képviselőt felhívta arra, hogy a 170.000 Ft összeget vagy rendeltetésszerűen használja fel, vagy **k.k. sértett** kiskorú gyermek takarékbetétjére fizesse be. Felszólította továbbá arra is, hogy a gyermeket gondozó intézményben fennálló 65.869 Ft összegű térítési díjhátralékot ugyancsak 8 napon belül egyenlítsse ki a felhívás kézhezvételét követően. Felhívta továbbá arra, hogy a gyermek árvaellátásából a térítési díj és a kötelező zsebpénz befizetésén felül megmaradt összeget a gyermek nevén lévő gyámhatósági fenntartásos takarékbetétbe helyezze el és a fentiek megtörténtét a gyámhivatalnak haladéktalanul és hitelt érdemlően igazolja. A fenti felhívást a vádlott 2008. június 19. napján vette át. Mivel az abban foglaltakat a megadott határidőig, azaz 2008. június 28. napjáig nem teljesítette. a gyámhivatal 2008. július 21. napján megtette a feljelentését, tehát a törvényben előírt 30 napos határidőn belül.

Az így kiegészített tényállás teljes mértékben megalapozott és a harmadfokú eljárás felülbírálatának az alapját képezte.

A megalapozott tényállásból a másodfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére, a bűncselekmény minősítése törvényes. A másodfokú bíróság a bűnösségi körülményeket felsorolta, azokat súlyuknak megfelelően értékelte. Az általa alkalmazott

büntetés törvényes, kifejeződik benne a cselekmény tárgyi súlya, egyúttal megfelel az egyéni és általános megelőzés szempontjainak is. Az ítélet egyéb rendelkezései is megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

Mindezek alapján a Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság sérelmezett 2.Bf.336/2009/5. számú ítéletét a Be. 397.§-a alapján helybenhagyta.

A harmadfokú eljárásban a kirendelt védő díjával kapcsolatban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381.§ (1) bekezdése alapján a vádlott viseli.

Győr, 2010. március 30. napján

Dr. Kovács Tamás sk.  
a tanács elnöke

Dr. Zólyomi Csilla sk.  
a tanács tagja, előadó

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.  
a tanács tagja

**Záradék:**

Ezzel a végzéssel a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. december 1. napján kelt 2.Bf.336/2009/5. számú ítélete 2010. március 30. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2010. március 30. napján

. Kovács Tamás sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül  
kiadó: